ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1964

Vyhlásené: 19.10.1964 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

189

VYHLÁŠKA
Ministerstva vnútorného obchodu
z 1. októbra 1964
o normách nezavinených mánk v organizáciách vnútorného obchodu

Ministerstvo vnútorného obchodu po dohode s Ministerstvom financií, Ústredným sväzom spotrebných družstiev, Ústrednou radou odborov, Ústredným výborom Odborového sväzu zamestnancov obchodu a ostatnými príslušnými ústrednými úradmi a orgánmi ustanovuje podľa § 1 zákona č. 160/1949 Zb. o vnútornom obchode a na vykonanie § 46 ods. 2 a 3 vyhlášky Ministerstva financií č. 117/1964 Zb. o správe národného majetku:

§ 1

(1) Normy nezavinených mánk sa určujú pre predajne a prevádzkárne štátneho a družstevného obchodu a pre závody verejného stravovania. Pre organizácie zabezpečujúce nákup a veľkoobchod s ovocím a zeleninou sa určujú jednak základné, jednak prídavné normy nezavinených mánk.

(2) Normy nezavinených mánk (základné i prídavné) znamenajú domnienku, že strata tovaru, surovín a polotovarov zistená pri ich inventarizácii, avšak neprevyšujúca určenú normu, nevznikla zavinením hmotne zodpovedných osôb, ale prirodzenou povahou tovaru, surovín alebo polotovarov (vysušením, vyparením, vychladením, vymrazením, presakovaním, topením, rozliatím, vypečením, rozptýlením, rozsypaním, rozdrobením, krájaním, porcovaním, rezaním, sekaním, rozkladom, prchavosťou, tvrdnutím, usadením a ulipnutím na predmetoch) alebo z objektívnych príčin (drobnými krádežami v samoobsluhách a predajniach s voľným výberom zákazníkmi, ktorí neboli pristihnutí, v závodoch verejného stravovania okrem toho ešte úplným alebo čiastočným prepracovaním alebo použitím zvyšujúcich hotových jedál ako suroviny na iné jedlá a pri inej manipulácii s hotovými jedlami a z rozdielov, ktoré vznikajú zaokrúhlením pri určení maloobchodnej ceny a pod.). Pri tovare, ktorého spôsob predaja cez pult má riziko obdobné predaju s voľným výberom (ako napr. pri vrchných odevoch, kusovom textile, drobnom tovare, kozmetike, neperiodických publikáciách, gramofónových platniach), možno normy mánk určiť i pre predajne s pultovým predajom. Vo veľkoobchode s ovocím a zeleninou do noriem mánk nemožno zahrňovať úbytky vzniknuté vytriedením celých znehodnotených kusov (uhnitím, plesnivením, zmrznutím, zaparením), preklasifikáciou a manipulačné straty v úpravniach a dozrievárňach.

§ 2

Normy nezavinených mánk sa použijú len vtedy, ak sa pri inventarizácii tovaru, surovín a polotovarov zistil schodok. V tom prípade sa schodok zníži o určenú normu.

§ 3

(1) Normy nezavinených mánk určí ako ukazovateľa obchodno-finančného plánu percentom z obratu (prípadne percentom z hodnoty spotrebovaných surovín v maloobchodných cenách alebo v kalkulačných cenách) priamo podriadeným podnikom a organizáciám Ministerstvo vnútorného obchodu, krajským sväzom spotrebných družstiev Ústredný sväz spotrebných družstiev, podnikom a organizáciám s obchodnou činnosťou riadenou inými rezortmi, tieto rezorty v rámci určených sadzieb a podnikom a organizáciám riadeným národnými výbormi príslušný národný výbor. Tento ukazovateľ sa rozpisuje ďalej prostredníctvom príslušných stupňov riadenia až na najnižšie organizačné jednotky (predajne, prevádzkárne) s prihliadnutím najmä na štruktúru obratu, obratovosť zásob, sezónnosť predaja, dodávkový cyklus tovaru, podiel baleného a nebaleného tovaru, technické vybavenie prevádzkových jednotiek a ich umiestnenie. Úhrn noriem nezavinených mánk prevádzkových jednotiek toho istého podniku vyjadrený v Kčs a vypočítaný percentom z dosiahnutého obratu prevádzkových jednotiek alebo z hodnoty spotrebovaných potravín podľa § 4 nesmie prekročiť ukazovateľa určeného pre podnik (závod) alebo organizáciu.

(2) Pre špecializované predajne, sortiment ktorých vykazuje vyššie prirodzené úbytky (mäso, ovocie, zelenina, chemický tovar a pod.), určí hornú hranicu normy príslušná nadpodniková organizácia (krajská správa, združenie a pod.). Normy nezavinených mánk u veľkoobchodných závodov, predajní ovocia a zeleniny a u predajní mäsa je dovolené určiť na štvrťrok v rôznej výške, nesmú však v úhrne prekročiť ročnú základnú normu alebo hornú hranicu normy. Pre výrobne mliečnych, cukrárskych a lahôdkárskych výrobkov určí normy podľa zásad § 4 podnikový riaditeľ z hodnoty spotrebovaných surovín v rámci ukazovateľa určeného pre podnik.

(3) Výška normy sa určí po prerokovaní so závodným výborom základnej organizácie ROH na celý kalendárny rok a písomne sa oznámi hmotne zodpovedným pracovníkom. Tým sa stáva norma nezavinených mánk pre nich záväznou. V priebehu roka sa môže zmeniť len z celkom výnimočných a zo zvlášť závažných dôvodov a len s účinnosťou pre nasledujúce obdobie (nie teda spätne za uplynulé obdobie).

§ 4

(1) Pre organizácie verejného stravovania všetkých systémov sa určujú normy nezavinených mánk percentom z dosiahnutého maloobchodného obratu (vrátane percentnej prirážky) bez obratu za ubytovacie a ostatné služby. V organizáciách verejného stravovania, kde sa nerealizuje maloobchodný obrat alebo sa realizuje len sčasti (napr. v zotavovniach ROH, liečebných zariadeniach), určujú sa normy nezavinených mánk z hodnoty spotrebovaných potravín v maloobchodných cenách. Norma nezavinených mánk pre podniky a organizácie verejného stravovania nesmie prekročiť v priemere 0,2 % z dosiahnutého maloobchodného obratu a pre podniky a organizácie, kde sa nerealizuje maloobchodný obrat alebo sa realizuje len sčasti, nesmie prekročiť v priemere 0,2 % z hodnoty spotrebovaných potravín.

(2) Normu nezavinených mánk závodom reštaurácií a jedální určí podnikový riaditeľ. Samostatným závodom, ktoré súčasne vykonávajú činnosť podnikového riaditeľstva, závodným jedálňam a ďalším organizáciám s činnosťou verejného stravovania určuje normu nezavinených mánk ich priamo nadriadená organizácia. Jednotlivým strediskám určuje normu nezavinených mánk vedúci závodu.

(3) Všetky orgány a organizácie nadriadené závodom verejného stravovania i závody samy musia vytvárať podmienky na to, aby sa určené prevádzkové straty, ktoré sú zahrnuté v norme nezavinených mánk, žiadúcim spôsobom znižovali.

§ 5

(1) Vo veľkoobchode s ovocím a zeleninou sa určuje základná norma na krytie (úhradu) mánk vzniknutých pri bežnom uskladňovaní v skladoch a nákupniach a pri preprave vlastnými dopravnými prostriedkami a prídavná norma určená pre uskladňovanie zimných zásob. Základná norma sa vypočíta z určených percent a skutočného obratu v nákupných cenách. Prídavná norma sa vypočíta z priemerných zásob v nákupných cenách platných ku dňu vykonania inventarizácie.

(2) Pre veľkoobchod s ovocím a zeleninou sa určuje základná norma mánk takto:
čerstvé ovocie 0,8 %

citrusové plody 0,7 %

zelenina 1,- %

zemiaky 0,9 %

koreniny 0,3 %

(3) Prídavné normy určené pre uskladňovanie zimných zásob sú uvedené v prílohe. Pre žatevnú rezervu zemiakov je prídavná norma 0,8 % vytvorenej rezervy bez ohľadu na dĺžku uskladňovania.

(4) Prídavné normy na uskladňovanie zimných zásob v chladených skladoch sú pevné, platné pre všetky okresné závody. Prídavné normy na uskladňovanie zimných zásob v nechladených skladoch sú platné pre nechladené sklady s vetraním. Pre veľkohroble sa zvyšujú o 10 %, pre nechladené sklady bez vetrania a pre hroble o 20 %. Prídavné normy a zvýšené prídavné normy možno použiť iba na zásoby uložené do zimných skladov na zabezpečenie odbytu v zimných a jarných mesiacoch a na zásoby dlhodobe uskladňované pre vývozné účely.

§ 6

Uplatňovať v rámci noriem nezavinených mánk straty, ktoré nevznikli, alebo zneužívať normy na krytie strát vzniknutých iným spôsobom, než pre ktorý sú určené, je zakázané.

§ 7

Normy prirodzených úbytkov tuhých palív a palivového dreva, normy strát pri nákupe drahých kovov a normy prirodzených úbytkov vo veľkoobchode (s výnimkou veľkoobchodu s ovocím a zeleninou) zostávajú touto vyhláškou nedotknuté.*)

§ 8

Zrušuje sa

vyhláška Ministerstva vnútorného obchodu č. 132/1962 Zb. o normách nezavinených mánk v organizáciách vnútorného obchodu,

vyhláška Ministerstva vnútorného obchodu č. 379/1952 Ú. l. (12/1953 Ú. v.), ktorou sa určujú normy mánk potravinárskeho tovaru vo veľkoobchode, vzniknutých prirodzeným úbytkom, pokiaľ sa vzťahuje na veľkoobchod s ovocím a zeleninou,

vyhláška Ministerstva vnútorného obchodu č. 381/1952 Ú. l. (14/1953 Ú. v.), ktorou sa určujú normy mánk potravinárskeho tovaru v sklenených nádobách vo veľkoobchode, v skladoch, v maloobchode, v podnikoch spoločného stravovania, pokiaľ sa vzťahuje na veľkoobchod s ovocím a zeleninou,

vyhláška Ministerstva vnútorného obchodu č. 386/1952 Ú. l. (19/1953 Ú. v.) o spôsobe uznávania mánk, pokiaľ sa vzťahuje na veľkoobchod s ovocím a zeleninou a

smernice Ministerstva vnútorného obchodu č. 65/1954 Zbierky MVO, ktorou sa určujú normy mánk prázdnych fliaš späť vykúpených od spotrebiteľa vo veľkoobchode, v skladoch, v maloobchode a v podnikoch spoločného stravovania, pokiaľ sa vzťahuje na veľkoobchod s ovocím a zeleninou.

§ 9

Táto vyhláška nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

Minister:

Uher v. r.

**Príloha vyhlášky č. 189
1964 Zb.**

Prídavné normy mánk pri uskladňovaní ovocia a zeleniny (v percentách)

Druh	Sklad	Septembe r	Október	November	December	Január	Február	Ďalši e mesi ace

cibuľa	chladený	Za každý predchádzajúci mesiac sa zvyšuje norma pre chladené sklady o 0,6 %, pre nechladené sklady o 1 %.	1,1	1,6	2,-	2,4	3,5	3,9	Za každý ďalší mesiac sa norma zvyšuje pre chladené sklady o 0,6 %, pre nechladené sklady o 1 %.
	nechladený		1,9	2,7	3,5	4,2	6,4	7,2	
zeler	chladený		-	-	1,5	2,6	4,7	5,7	
	nechladený		-	-	1,9	3,1	5,3	6,5	
cesnak	chladený		1,4	2,-	2,5	2,9	4,2	4,6	
	nechladený		1,9	2,7	3,4	4,-	6,-	6,4	
červená	chladený		-	-	0,7	1,3	2,3	2,6	
repa	nechladený		-	-	1,-	1,7	3,-	3,8	
kel	chladený		-	0,5	1,1	2,2	4,-	4,7	
	nechladený		-	1,2	2,4	4,4	7,8	8,8	
karotka	chladený		-	0,7	1,6	2,-	3,4	4,-	
	nechladený		-	1,1	1,9	2,7	4,4	5,2	
kaleráb	chladený		-	-	1,-	1,9	3,5	4,2	
	nechladený		-	-	1,3	2,4	4,3	4,9	
karfiol	chladený		-	-	4,-	6,-	-	-	
	nechladený		-	-	5,-	8,-	-	-	
chren	chladený		-	-	0,8	1,4	2,5	2,9	
	nechladený		-	-	1,-	2,-	3,5	4,3	
petržlen	chladený		-	-	1,-	1,8	3,-	3,5	
	nechladený		-	-	1,5	2,9	4,9	5,9	
kapusta	chladený		-	0,5	1,-	2,5	4,9	5,2	
	nechladený		-	1,2	2,5	6,-	13,-	-	
paprika	chladený		-	1,-	1,8	4,-	6,5	8,5	
	nechladený		-	1,5	2,5	6,-	10,-	13,-	
jablká	chladený		0,8	1,6	2,4	3,-	-	-	
jesenné	nechladený		1,-	2,-	2,9	3,6	-	-	
jablká	chladený		-	0,8	1,5	2,1	3,3	3,8	
zimné	nechladený		-	1,-	1,8	2,5	4,-	4,6	
hrušky	chladený		1,2	2,3	3,3	4,2	-	-	
jesenné	nechladený		1,6	3,1	4,3	5,3	-	-	
hrušky	chladený		-	1,1	2,1	3,1	5,2	-	
zimné	nechladený		-	1,5	2,9	4,-	6,8	-	
hrozná	chladený		-	2,9	4,8	5,9	-	-	

	nechladený	-	-	2,-	5,-	9,8	13,-	
zemiaky		1,2	1,2	1,9	2,4	3,5	3,9	

*) Tieto normy sú určené predpismi: vyhláškou Ministerstva vnútorného obchodu č. 210/1954 Ú. l. (234/1954 Ú. v.), ktorou sa určujú normy mánk, vzniknutých prirodzeným úbytkom u tuhých uhoľných palív a palivového dreva;
úpravou Ministerstva vnútorného obchodu č. 36 263/16/1955 uverejnenou v čiastke 34/1955 Vestníka MVO, ktorou sa určuje norma mánk pri výkupe zlomkov drahých kovov;
vyhláškou Ministerstva vnútorného obchodu č. 379/1952 Ú. l. (12/1953 Ú. v.), ktorou sa určujú normy mánk potravinárskeho tovaru vo veľkoobchode, vzniknutých prirodzeným úbytkom, pokiaľ sa nevzťahuje na veľkoobchod s ovocím a zeleninou;
vyhláškou Ministerstva vnútorného obchodu č. 381/1952 Ú. l. (14/1953 Ú. v.), ktorou sa určujú normy mánk potravinárskeho tovaru v sklenených nádobách vo veľkoobchode, v skladoch, v maloobchode a v podnikoch spoločného stravovania, pokiaľ sa týka veľkoobchodných skladov;
vyhláškou Ministerstva vnútorného obchodu č. 382//1952 Ú. l. (15/1953 Ú. v.), ktorou sa určujú normy mánk chemického tovaru vo veľkoobchode, vzniknutých prirodzeným úbytkom;
vyhláškou Ministerstva vnútorného obchodu č. 384/1952 Ú. l. (17/1953 Ú. v.), ktorou sa určujú normy mánk u skla, porcelánu, keramiky alebo hrnčiarskeho tovaru vo veľkoobchode;
smernicou Ministerstva vnútorného obchodu č. 57/1953 Zbierky MVO pre výpočet mánk tovaru, vzniknutých prirodzeným úbytkom a lomom vo veľkoobchode;
smernicou Ministerstva vnútorného obchodu č. 65/1954 Zbierky MVO, ktorou sa určujú normy mánk prázdnych fliaš späť vykúpených od spotrebiteľov vo veľkoobchode, v skladoch, v maloobchode a podnikoch spoločného stravovania, pokiaľ sa týka veľkoobchodných skladov.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.